

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร งานตรวจสอบและควบคุมภายใน โทร ๐ ๕๖๙๙ ๐๓๕๔

ที่ พจ ๐๐๓๒.๐๑๕/๒๗๐๕

วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง เรื่อง การบริหารระบบการยืมเงินราชการ ของหน่วยงาน
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร แนวโน้มของปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพิจิตร

ด้วย มติจากการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ได้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในปี ๒๕๖๔ มติส่วนใหญ่เป็นเรื่อง การบริหารระบบการยืมเงินราชการของหน่วยงาน ซึ่งเป็นผลของการประเมินความเสี่ยงจากกลุ่มงานบริหารในเรื่องของกระบวนการยืมเงินราชการ มีปัจจัยในความเสี่ยงคือการไม่ปฏิบัติตามระเบียบโดยเคร่งครัดเป็นผลให้มีการส่งใช้คืนเงินยืมล่าช้าบ่อยครั้ง แม้จะยังไม่พบข้อร้องเรียนในการทุจริตหรือการจัดการบริหารระบบการยืมเงินราชการเพื่อประโยชน์ของตน แต่หน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจำนวนมากตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ และระดับตำบล ส่วนใหญ่จัดทำโครงการตามแผนงานที่ได้รับอนุมัติในการปฏิบัติงานและยืมเงินราชการโดยไม่ได้คำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการยืมเงินราชการไปดำเนินการตามโครงการนั้นๆ จึงเป็นความเสี่ยงที่อาจจะเกิดผลกระทบต่อหน่วยงานทั้งในและนอกองค์กร และส่งผลกระทบต่อผู้ยืมเงินราชการ คือถูกกลโกงทางวินัยการเงินการคลังต่อไป ดังนั้นการป้องกันความเสี่ยงในปัญหาที่อาจเกิดขึ้น คือ การกำหนดมาตรการในการบริหารระบบยืมเงินราชการของหน่วยงานให้ครอบคลุม โดยให้ความรู้ในการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือน ปลุกจิตสำนึกของข้าราชการและบุคลากรในสังกัด อย่างสม่ำเสมอ ก็จะเป็นการลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดการทุจริตในลักษณะที่เรียกว่า ผลประโยชน์ทับซ้อน จากการบริหารระบบยืมเงินราชการ ดังนี้

๑. การขาดความสำนึกทางด้านคุณธรรม และความรับผิดชอบการทำงาน

๒. การละเลยระบบการควบคุมภายในที่ดีของผู้ปฏิบัติ ทำให้ข้าราชการสามารถใช้ช่องว่างในการยืมเงินราชการในเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัวได้

แนวโน้มในปัจจุบันการจัดทำหรือการบริหารระบบการยืมเงินราชการเสี่ยงที่เป็นเหตุในการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอและมีการปฏิบัติราชการโดยขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอาจสรุปได้ว่าเกิดจาก

๑. การขาดจิตสำนึกและความตระหนักทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ในวิชาชีพราชการของข้าราชการ

๒. การไม่ดำรงตนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้มีความมุ่งหวังที่จะได้ผลประโยชน์อันมิควรได้สำหรับนำไปใช้ในการดำรงชีวิต

๓. ระบบตรวจสอบเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนยังไม่เพียงพอ ทำให้ข้าราชการเห็นว่ามีคุณค่าที่จะเสี่ยงหาผลประโยชน์จากงบประมาณของทางราชการ

/การวิเคราะห์...

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อจัดทำมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในเรื่องการบริหารระบบการยืมเงินราชการ ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร

การทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการรวมถึงการแสวงหาผลประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมซึ่งหาช่องว่างจากการยืมเงินราชการเพื่อไปดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการของทางราชการ นับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องมีการและแนวทางที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมเพื่อเร่งรัดดำเนินการแก้ไขและขจัดให้หมดสิ้นไป ซึ่งเมื่อคำนึงถึงสถานการณ์ในปัจจุบันจะพบว่ามีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด ที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบการกำหนดมาตรการและแนวทางดังนี้

จุดแข็งที่เอื้ออำนวยต่อการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ประกอบด้วย

๑. การให้ความรู้ ความเข้าใจ แนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานที่จะช่วยป้องกันปัญหาการบริหารระบบการยืมเงินราชการในระดับจังหวัดกำหนดไว้แล้ว เช่น การจัดทำมาตรฐานการควบคุมภายในของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดโดยให้คำนึงถึงความคุ้มค่า ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๒. การมีมาตรการกำหนดโทษข้าราชการที่กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบกำหนดไว้แล้วอย่างชัดเจนตามระเบียบกฎหมายต่างๆ
๓. ภาคประชาชนเริ่มมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และร้องเรียนปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบเพิ่มมากขึ้น

จุดอ่อนที่ยังเป็นปัญหาต่อการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการบริหารระบบการยืมเงินราชการประกอบด้วย

๑. ภาวะค่าครองชีพ และการขาดการยึดถือปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการยังเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้ข้าราชการต้องการทำการทุจริต โดยการใช้ช่องว่างของการดำเนินกิจกรรมตามโครงการไปหาประโยชน์ในกิจการส่วนตัว
๒. การขาดประสิทธิภาพของระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลภาครัฐ ทำให้ข้าราชการยังเป็นความจำเป็นที่จะต้องตอบสนองความต้องการของผู้มีอำนาจที่ต้องการให้ทำการทุจริตเพื่อประโยชน์และความก้าวหน้าในชีวิตราชการ
๓. หน่วยงานในสังกัดยังไม่นำแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันปัญหาการบริหารระบบการยืมเงินราชการไปดำเนินกิจกรรมตามโครงการแอบแฝงไปเพื่อหาประโยชน์ส่วนตน มาปฏิบัติอย่างจริงจัง

โอกาสที่สนับสนุนต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประกอบด้วย

๑. ขณะนี้รัฐบาลและกระทรวงสาธารณสุข มีแนวทางและมาตรการที่เป็นรูปธรรมที่จะดำเนินการเพื่อป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในการจัดการบริหารการเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ
๒. สังคมส่วนรวมมีความตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะต้องจัดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบให้หมดสิ้นไปโดยรวดเร็วเพิ่มมากขึ้น
๓. การมีหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบต่อการดำเนินการเพื่อป้องปรามการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างชัดเจน เช่น ป.ป.ช., ป.ป.ท., สตง. ฯลฯ มีการเผยแพร่การดำเนินคดีเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมตามโครงการของทางราชการที่มีช่องว่างไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน

ข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประกอบด้วย

๑. ผู้มีอำนาจและอิทธิพลในทางการเมืองและการบริหารบางส่วนยังมีความพยายามผลักดันที่จะให้ส่วนราชการกระทำการในลักษณะการทุจริตเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง

๒. ยังคงมีความเพิกเฉยหรือขาดความตระหนักในความสำคัญของการป้องกันแก้ไขปัญหาการทุจริตของภาคเอกชนและประชาชนบางส่วนทำให้ขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ได้ปรับปรุงขั้นตอน กำหนดแนวทางปฏิบัติ มาตรฐานและออกเป็นมาตรการในการจัดทำและการบริหารระบบการยืมเงินราชการเพื่อดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ภายในหน่วยงานให้สอดคล้องกับกฎระเบียบต่างๆ เพื่อถือปฏิบัติโดยทั่วกัน ตามเอกสารแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขออนุญาตเผยแพร่บทวิเคราะห์พร้อมแนวทางการแก้ไขทางระบบ Web site สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตรต่อไป

(นางสาวลักขณ์ พงรานนท์)
ผู้ตรวจสอบภายใน

(นายชรัณ ธรสุทธิสกุล)
หน.งานตรวจสอบและควบคุมภายใน
สสจ.พิจิตร

๓ มิ.ค. ๒๕๖๔

(นายธานี โชติคคาม)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

ทราบ
อนุญาต

(นางปีธมา ผ่องสมบุรณ์)

นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านส่งเสริมพัฒนา)
ข้าราชการแทนนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพิจิตร